

MENNESKER SKABER HISTORIEN:

73 ÅR I KØBENHAVNS LUFTHAVN

Parret Holst og Wibeke var ansat i Københavns lufthavn i 40 og 33 år, før de i 2008 blev aktive efterlønnere og pensionister i 3F Kastrup

Holst og Wibeke på bustur med Seniorklubben i 2011

HOLST: FRA BONDEKARL TIL LUFTHAVNSARBEJDER

Egentlig levede Jens Holst Sørensen et roligt landligt liv som bondekarl med udsigter til at fortsætte i landbruget ligesom hans far og hans far før ham.

Alt var forudsigeligt i den lille landsby Granløv ved Støvring syd for Ålborg - selvom udsigterne til selv at skulle blive landmand egentlig ikke havde sagt ham noget.

Men så mødte han en berejst amerikaner...

Et afgørende møde

Kærlighed er jo roden til alt godt, så Holst – som han udelukkende kaldes af såvel familie som kolleger – trådte ind i en helt ny tilværelse, efter at han havde mødt Wibeke ved Rebildfesten 4. juli 1967.

Han havde ellers arbejdet på et større husmandssted i Granløv i 3 års tid med alt det tunge arbejde, der jo hører sig til der – kørte traktor og høstmaskiner og brugte sine gode kræfter med tunge sække og høstarbejde.

Hans forældre havde også et lille landbrug, men han ønskede sig ikke at skulle overtage det.

Wibeke var ti Jylland på familiebesøg – og så slog lynet ned. Året var 1967, og de to nyforelskede var begge 19 år med kun 4 måneder imellem.

Sammen i Nordjylland

I første omgang rejste Wibeke fra Amager til Ålborg og tog arbejde som syerske. Hun var uddannet på en systue på Øresundsvej i København, men hun havde ikke papirer på det – der var ikke svendebrev i faget dengang.

Hun behøvede nu bare at fortælle, at hun kunne sy frakkelommer – så havde hun arbejde.

Der gik dog kun et halvt års tid, før Wibeke fik lokket den unge Jens med til Kastrup – og i første omgang flyttede de ind hos hendes forældre i deres lejlighed i Postparken.

300.000 træer

Holst har altid gået til den med krum hals – han har været på utallige snevagter og udført store jordarbejder.

Københavns Lufthavnsvæsen har på flere måder forsøgt at bruge de store arealer

fornuftigt, men de har fået mange problemer ud af det.

Københavns Lufthavnsvæsen kom i Ekstra Bladet i 1980, da de måtte fælde 10.000 træer få år efter at de var plantet som snehegn

I starten blev der dyrket korn på store dele af lufthavnsarealet, og her kunne Holst bruge sin fortid fra landbruget. Men det måtte slutte, fordi det trak for mange fugle til.

Han har været med til at plante mængder af træer – og fældet dem igen, når de viste sig at trække for mange fugle til.

I 1980 var Holst med til at plante 300.000 træer i området fra Nøragersmindevej langs Tømmerupvej – men nogle år senere blev de fældet igen.

Amager kalder

Svigerfar skaffede dem et faldefærdigt sommerhus på Vestamager, hvor de kunne bo, men først ville han lige sætte det i stand.

Holst fortæller at det var noget nær en ruin med hængende lofter og skæve døre, men svigerfar var en særdeles dygtig og

effektiv tømmer, så da de to måneder efter flyttede ind i 1968, var det et flot hus – på 42 m². Fire år senere byggede parret et helt nyt hus.

Huset lå så langt ude mod skoven, som det var muligt i et temmelig klondikeagtigt område, hvor folk boede i små primitive træhuse – af andre amagerkanere ofte betegnet som sildekassehuse.

Der var åbne grøfter langs vejene, ingen kloakering og intet vand indlagt, så de måtte bruge das og hente vand to veje derfra ved en fritstående vandpost.

Her kom deres to børn til verden – og de har boet på vejen lige siden.

CACH

Wibekes onkel arbejdede i CACH (det senere CAS og Novia), og han skaffede Holst ind som kuffertslæber – eller portør, som det hed.

Nu måtte han melde sig i fagforening – det var da ellers ikke noget, man kendte tilovre ved Støvring...

Der gik ikke mere end et par uger, før firmaet opdagede hans evner som traktorfører – han havde jo rutinen fra landbruget.

Nu blev han hovedsagelig chauffør på både bagagevognene og toiletvognene – men ind imellem kravlede han også ind i

de kolde lastrum og kastede med kufferter, hentede skrald eller hjalp til med cleaning af flyene.

Til Københavns Lufthavnsvæsen

Efter 11 år i CACH lokkede en tidligere kollega med en stilling ude i marktjenesten i Københavns Lufthavnsvæsen, der jo dengang var en statslig virksomhed – og selvom der var tale om en vis lønnedgang, så blev han alligevel fristet og søgte stillingen.

Det har han ikke fortrudt, for arbejdet har været alsidigt og spændende med mange udfordringer.

Så her blev han lige fra 1979 til 2008, hvor han gik på efterløn som 60-årig.

Han har kørt med mange forskellige maskiner og fået certifikater til dem gennem kurser, betalt af firmaet.

Til at begynde med krævedes det bare at man gjorde det, men slag i slag kom der efterhånden krav om kurser til dem alle.

Sneblind på en anden måde

Snedagene var jo det rene guld, men det kunne også være meget hårdt.

Tre gange har Holst været ude for at have 3 vagter á 24 timer på én uge – og det er for meget.

Snetykningen under snestorme kunne være uhyggelig.

Engang måtte han kalde tårnet for at få at vide, hvor han var, og hvordan han skulle køre sneploven hjem.

Han kunne overhovedet ikke orientere sig i snetykningen, men de kunne jo følge ham på radaren.

Voldbestyrer

Gennem 25 år var Holst "voldbestyrer", dvs. at han byggede støjvoldene omkring lufthavnen op og rettede dem til,

efterhånden som lastvognene læssede spildjord fra store byggerier af ved voldene.

Holst fortæller, at han var med til at opføre voldene ud mod Dragør ved Nordstranden, hvor der havde været mange klager over støjen fra flyene.

Men nu klagede beboerne over at deres udsigt til lufthavnen var blevet ødelagt – så nu måtte han grave toppen af støjvolden af igen.
Sådan er verden så forunderlig...

Efterløn og Seniorklub

I 2008 gik han på efterløn som 60-årig – han havde arbejdet med fysisk hårdt

arbejde siden han var 14, så nu måtte han passe på "skroget", så han kunne få en god og aktiv alderdom.

Lidt kvaler har han med ryggen – den værker indimellem og plager især i iskias – ikke mærkeligt efter mange år både på landet blandt andet med håndtering af meget tunge sække og stakning af halmballer med greb.

Og tiden i CACH med en del arbejde i de kolde lastrum har også sat deres spor.

Men han har det godt og kommer hver torsdag i billardklubben i 3F og ellers til de mange arrangementer i Seniorklubben.

WIBEKE:

33 ÅRS SYARBEJDE I SAS

Efter at have været på adskillige systuer - man kunne jo vælge og vrage dengang - kom Wibeke til SAS's systue i 1975.

Wibeke havde allerede været vidt omkring, før hun tog til Rebildfesten i Jylland og mødte Holst. Hendes forældre havde boet nogle år i Lund i Sydsverige, da de i 1956 besluttede sig for at emigrere til Australien med deres fire børn – her var Wibeke 8 år.

Familien kørte med toget til Bremerhaven i Nordtyskland – og herfra gik det med skib til Sydney, hvor de kørte med tog til Brisbane.

Efter 5 år som australiere rejste familien nu alligevel tilbage til Danmark – igen

med skib, dog denne gang til Genoa og så med toget hjem derfra.

I 1961 var der ingen almindelige mennesker, der havde råd til at tage flyveren – det kom først langt senere.

Et af de skibe, der sejlede mellem Europa og Australien i årene 1955-62. En rejse med skib til Australien tog dengang 5-6 uger hver vej, så der er sket en del siden:

Da Holst og Wibeke tog turen til Australien med fly i 2008, kunne det gøres på 37 timer!

Hjem til Amager

Efter nogle år på Skottegårdsskolen og Tårnby skole fulgte Wibekes sin mors og mormors vej – og gik i lære som syerske som 15-årig.

Hendes mor havde ellers ivret for, at hun skulle tage en "rigtig" uddannelse, men Wibeke havde kun lyst til at sy, så sådan blev det.

Hun gik nogle år hjemme, da børnene var kommet til verden – og der var ingen børnehaver i det ellers meget folke- og børnerige område – men så tog hun arbejde igen som syerske.

Wibeke i SAS's systue 1994

En tur til Søndre Strømfjord

En enkelt gang måtte Wibeke tage til Søndre Strømfjord (Kangerlussuaq) på Grønland for at instruere dem i at sætte betræk på stolene i flyene – de havde klaget over at betrækkene var for små. De var godt nok stramme, men det er et spørgsmål om teknik at få dem til at sidde rigtigt, og det kunne Wibeke vise dem. Dagen efter var hun hjemme igen, og det er den eneste udrykning, hun har været ude på i de 33 år på SAS's systue.

Med i 3F Kastrup

Damerne i systuen havde i årevis ønsket sig at blive medlem af 3F Kastrup, så de kunne komme til at stå i samme fagforening som flyarbejderne i hangaren.

Det kom først til at ske, da TIB - altså Træindustriarbejderne og Byggefolkene - fusionerede med 3F i 2011, og der var Wibeke gået på efterløn og havde selv meldt sig over i 3F Kastrup.

Men Wibeke og de andre havde nu allerede gennem flere år benyttet sig af muligheden for at spørge tillidsmanden for flyarbejderne, Mogens Pedersen, til råd om dette og hint - og han var altid klar til at dele ud af sin kæmpestore viden og indsigt i love og regler.

Efterløns- og pensionistlivet sammen med Holst

I 2008 gik Wibeke på efterløn – næsten samtidig med Holst – og har levet et aktivt liv som efterløner og pensionist siden.

Trods det hårde livslange arbejde som syerske har hun ikke nogen slidskader, synes hun da – hun er rask og rørig som i alle årene på systuerne.

Holst og Wibeke har siddet i bestyrelsen for Seniorklubben, da Flemming var formand – og de har deltaget i

renoveringen af de svenske sommerhuse sammen med Seniorklubbens nuværende formand Leif Olsen og hans kone Kirsten.

Til systuen i SAS

I 1975 søgte Wibeke ud i SAS's systue, hvor man syede alt fra sædebetræk til gardiner til flyene. Systuen lå dengang i den fjerne ende af Hangar 1, hvor der også var stoleværksted, og hvor flyene kom ind og blev serviceret.

Det var ikke syerskernes opgave at klæde stolene på, men de var jo tæt på at kunne bedømme resultaterne af deres arbejde.

Da Carlsson kom til som direktør for SAS, skulle alle betræk være i blå uld, og på første klasse skulle de være af fornemt gråt skind.

Så nu blev antallet af syersker forøget fra 12 til 26 – alt skulle jo laves om.

Og hvor man kunne skære uldstoffet til i 25 lag af gangen, kunne man kun skære skindet ud i lag på 5.

Det viste sig nu, at skindbetrækkene slet ikke var populære blandt brugerne, så efter et par år gik man tilbage til de blå uldbetræk.

Har fulgt med tiden

Wibeke fik hurtigt som opgave at lave mønstrene til stofstykkerne – det kræver megen rutine at kunne udnytte stofbredden maksimalt.

Da man gik over til computerprintning af mønstrene, var Wibeke den, der skulle

”lære” computeren, hvordan stoffet skulle udkæres.

Hun er således uddannet i computertilskæring – og har også lært CAD/CAM-betjening.

Syværkstedet arbejdede kun for SAS – undtagen en enkelt gang, hvor man lavede noget for Maersk.

Man syede nu også betræk til svæverne – luftpudefartøjerne, der gennem nogle år fragtede passagerer mellem redningshavnen i øst og Sverige.

Her er Wibeke i fuld aktion på en af turene med Seniorklubben - i gang med istandsættelse af fagforeningens sommerhus i Sverige